

**කථා කර්තෘ සාගරය ආශ්‍රයෙන්
'දේව සංකල්පය' පිළිබඳ විග්‍රහයක්**

තවගෙමුවේ රේචක හිමි

In Sanskrit literature kála (Time or Death) Vidhi (Ordinance or rule) Daiva (Divine power or will) Adrsta (what is not seen i.e. that which is beyond observation, the acts done by each soul in former bodies which act upon that body) Niyati (Destiny or chance) Lakshmi or Sri (The goddess of fortune) and such other terms are used to convey the meaning of the English term 'Fate'. As a governing force 'Fate' makes the man and it keeps him in places suited to him according to his previous Karmic forces. This force is considered to be unavoidable and hence both the king and the pauper have to kneel down before it. In Sanskrit literature we see many stories centered round the impregnable force of Fate. Somadeva's Kathasaritsagara is not an exception to this and Somadeva as a writer creates various interesting and sometimes unbelievable stories that depict the inevitable effect of Fate.

සියලු ප්‍රභව (All Phenomena) විශේෂයෙන් ම මනුෂ්‍ය ජීවිතය පිළිබඳ ප්‍රභව (The Phenomena of human life) පාරමාර්ථික එකීයාවයක් තුළ දැනගැනීමට දරෙන ප්‍රයත්නයක දී දේවය පිළිබඳ අදහස හමුවේයි. සියල්ල පාලනය කරන අතිවිශාල ආවරණකාරී වශයෙන් අවබෝධ කරගනු ලබන මේ එකඟවම දේවය (Fate) වේයි. යම්කුණක් ආවරණකාරීය කඩී බුඬියෙන් මිනිසාට සලකා ගත නොහැකි සෑම අවස්ථාවක දී මෙහිම පරම අධ්‍යානයක් (Supreme Purposive will) පිළිගැනීමට නොහැකි සෑම විටකදී ම ද දේව සංකල්පය ඉස්මතු වී එයි. අතරේ විද්‍යානමය බලපත්‍රිතා ඉහත කී අදහස්වලින් එකක් හෝ කිසි පරිදි ප්‍රත්‍යක්ෂ කර නොගන්නා තුරු බුද්ධිමය දියුණුව පිළිබඳ ව වඩාත් උසස් අවධියක දී වුව ද 'දේව සංකල්පය' බලපත්‍රිතා ඇත. දේවය හා නියතිය (Fate and Destiny) අතර යම් වෙනසක් දක්විය යුතු නම් කිසියම් විශේෂ අවස්ථාවක දී දේවයේ ක්‍රියාත්මක වීම 'නියතිය' යයි පිළිගත යුතුය!

'දේවය' යන අදහස දක්වීම සඳහා සංස්කෘත භාෂාවෙන් විවිධ පදයන් පද යෙදේ. 'කාල' යනු මින් එකකි. මිනිසා එක් සිද්ධියක සිට තවත් සිද්ධියක් කරා ගෙන යන්නේ කාලය යි. එහි ක්‍රියා කලාපය මිනිස්